

WaterWijs Vlaams-Brabant: Creatieve oplossingen verdienen navolging

De droogteperiodes die gepaard gaan met de klimaatverandering treffen onze sector zeer ernstig. Ze vormen een bedreiging voor de economische én de mentale draagkracht van vele bedrijven. Niet alleen de gewasgroei en de lokale voedselproductie, maar ook het behoud van ons landschap en van onze streekidentiteit hangt mee af van de mate waarin wij als land- en tuinbouwers erin slagen om de toenemende droogteperiodes te overbruggen.

Heb jij een creatieve oplossing bedacht? Help je collega's met je ervaring!

Uitdagingen brengen vaak het beste in mensen naar boven en leiden tot creativiteit. Meerdere collega-land- en tuinbouwers hebben zelf oplossingen ontwikkeld, zowel om meer water op te slaan, als om de gewassen beter doorheen droogteperiodes te helpen. WaterWijs wil meehelpen om deze creatieve oplossingen te ontsluiten voor de ganse sector.

In deze eerste fase zijn we op zoek naar de pioniers met een innovatieve, 'waterwijze' oplossing.

Heb je als creatieve landbouwer een concrete oplossing ontwikkeld binnen de droogteproblematiek?

Heb je zelf een machine gebouwd met het oog op vochttoediening voor je gewas?

Doe je op een speciale manier aan druppelirrigatie of een andere methode van zuinig watergebruik?

Ontwikkelde je een installatie om het hemelwater van het dak te gebruiken voor de koeling van je stal?

Heb je een manier gevonden om water te hergebruiken?

Werk je met greppels en bermen om het winterwater zoveel mogelijk ter plekke te houden?

Heb je een slimme manier bedacht om water op te vangen?

Heb je je eigen bufferbekken aangelegd?

Paste je je bodembeheer aan?

...

Ben je bereid om je kennis en bevindingen te delen met collega's? Meld je voor 15 maart aan als gastbedrijf.

We zoeken 5 gastbedrijven die elk minstens 3 groepen ontvangen. Tijdens dit groepsbezoek licht je de techniek, methode, machine... toe en kunnen je collega's aftoetsen op welke manier dit inpasbaar is in hun eigen bedrijfsvoering. Met het oog op maximale interactie, wordt het aantal deelnemers per groepsbezoek beperkt tot max. 10. De logistiek voor het regelen van de groepsbezoeken wordt verzorgd door Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant, natuurlijk in onderling overleg. Naast de bezoeken wordt op elk gastbedrijf een kwaliteitsvol filmpje gemaakt dat online beschikbaar wordt gesteld. Je ontvangt een vergoeding voor je tijdsinvestering en kennisdeling.

Mochten er meer dan 5 kandidaat-gastbedrijven zijn, dan zal een selectie gebeuren op basis van kwalitatieve criteria.

Proefcentrum Pamel in waterevenwicht

Proefcentrum Pamel introduceert momenteel een innovatieve water-

bedrijfsvoering op de proefpercelen, waarbij het een gewasproductie wil realiseren die 100% in waterevenwicht is.

Het hemelwater dat op de tunnels en regenkappen valt - met een totale tunneloppervlakte van om en bij de 2.200 m² - wordt opgevangen. Al dit hemelwater gaat naar het laagste punt van het domein, waar zich een infiltratiebekken met overloop bevindt. Door gebruik te maken van peilgestuurde drainage wordt ook het water dat op de openluchtperelen valt zoveel als mogelijk ter plekke gehouden. De (peilgestuurde) drainage is erop gericht om dit vocht ook onder de tunnels te brengen, zodat deze niet verdrogen en verzilt. Het vocht kan via capillaire opstijging tot aan de wortels van de teelt komen.

Op een nieuw in gebruik genomen perceel voor aardbeien en houtig kleinfruit gebeurt bovendien onderzoek in de verschillende types overkapping met verschillende types darmen, aan de hand van tensiometers en volumemeters. Binnen WaterWijs wordt de impact van deze innovatieve wateraanpak op de bedrijfsvoering en op de teelten van Proefcentrum Pamel geïnventariseerd en geëvalueerd. Daarna worden de opgedane ervaringen en inzichten uitgedragen. Deze kennis wordt gebruikt als vertrekpunt om tijdens 3 interactieve workshops minstens 15 tuinbouwers uit te dagen om zelf te kijken naar de mogelijkheden voor een betere waterbalans op hun eigen bedrijf. De workshops zullen plaatsvinden in het najaar van 2021 of het voorjaar van 2022.

Waterkansen benutten voor meer waterzekerheid

Langdurige periodes van droogte betekenen voor verschillende teelten toch dat watergift noodzakelijk wordt. Zo is water bijvoorbeeld onontbeerlijk voor de kieming van het zaaizaad van witloof. Wanneer de droogte gepaard gaat met een captatieverbod, valt voor veel telers de mogelijkheid weg om te irrigeren met nabijgelegen oppervlaktewater. In het licht van een rendabele teelt is dit problematisch. WaterWijs wil daarom ook bijdragen aan het oplossen van knelpunten bij het ontsluiten van lokaal water voor de landbouw, zodat meer water op aanvaardbare afstand van de gewassen beschikbaar wordt. Bepaalde waterkansen lijken op het eerste zicht immers logisch, maar kennen toch logistieke, administratieve of wetgevende obstakels. Voor 5 concrete cases werkt WaterWijs mee aan het oplossen van deze knelpunten, om de match tussen een lokale wateraanbieder en een lokale watervrager daadwerkelijk te bewerkstelligen. Per case worden de stappen en oplossingen verwerkt in een stappenplan, dat voor soortgelijke situaties in de toekomst gebruikt kan worden, om zo sneller tot het gebruik van beschikbaar water te komen.

Heb je weet van een dergelijke waterkans? Licht er in de buurt van jouw bedrijf een groot dakoppervlak? Heb je plannen voor een bufferbekken? Ken je een bedrijf dat restwater heeft van mogelijk aanvaardbare kwaliteit?

Meld het aan, zodat we samen kunnen werken aan een betere waterbeschikbaarheid en meer waterzekerheid, met oog voor de waterkwaliteit.

Contactpersoon: Jasper Somers, Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant

Tel: +32 (0)497 64 16 61

E-mail: bodem@vlaamsbrabant.be

Contactpersoon: Sam Neefs, Proefcentrum Pamel

Tel: +32 (0)54 32 08 46

E-mail: sam.neefs@vlaamsbrabant.be

Vlaanderen
is open ruimte

**VLAAMS-
BRABANT**

**VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ**

Dit project werd mede mogelijk gemaakt door cofinanciering uit Platteland Plus, bestaande uit middelen van Vlaanderen en provincie Vlaams-Brabant.